

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

Α Π Ο Φ Α Σ Η
Αριθ. 324/1.10.2015

Σήμερα ημέρα Πέμπτη 1 Οκτωβρίου 2015 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν η Αντιπρόεδρος Λίνα Αλεξίου και τα μέλη Κωνσταντίνος Αποστολάς, Γεώργιος Στεφανάκης, Δήμητρα Παπαδοπούλου.

Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης κατά τη σημερινή συνεδρίαση ασχολήθηκε με την υπό της εταιρείας με την επωνυμία **ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ**, ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού **ΣΚΑΪ (πρώην SEVEN)**, ενδεχομένη παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 1^η Σεπτεμβρίου 2015.
3. Το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τις ακόλουθες διατάξεις:

Α. Σχετικά με την αντικειμενική και με ίσους όρους ενημέρωση

I. Το άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίο η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του κράτους. Σχετικά με την αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης «ο άμεσος έλεγχος του κράτους...έχει ως σκοπό την αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, καθώς και προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλλει η κοινωνική αποστολή της ραδιοφωνίας και της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου και την προστασία της παιδικής ηλικίας και νεότητας».

II. Το άρθρο 4 παρ. 1 περ. γ' του Ν. 2863/2000, κατά το οποίο το Ε.Σ.Ρ... διασφαλίζει την πολιτική και πολιτιστική πολυμέρεια και πολυφωνία στα μέσα μαζικής ενημέρωσης.

III. Το άρθρο 1 παρ. 1 εδ. γ' του Ν. 2328/1995 (ΦΕΚ Α' 159/3.8.1995), κατά το οποίο οι σταθμοί στους οποίους χορηγούνται οι άδειες υποχρεούνται να μεριμνούν για την ποιότητα του προγράμματος, την αντικειμενική ενημέρωση, τη διασφάλιση της πολυφωνίας, καθώς και την προαγωγή του πολιτισμού με τη μετάδοση εκπομπών λόγου και τέχνης.

IV. Το άρθρο 3 παρ. 22 του ανωτέρω νόμου, κατά το οποίο οι τηλεοπτικοί σταθμοί, στη συνολική διάρθρωση του προγράμματος και ιδίως των ειδησεογραφικών τους εκπομπών και των εκπομπών πολιτικού διαλόγου, έχουν την υποχρέωση να διασφαλίζουν την πολιτική πολυφωνία και την παρουσίαση των απόψεων των

πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για κάθε ζήτημα που καθίσταται αντικείμενο πολιτικής αντιδικίας.

V. Το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν. 3592/2007(ΦΕΚ 161/Α/19.7.2007) για τη συγκέντρωση και αδειοδότηση επιχειρήσεων μέσων ενημέρωσης, κατά το οποίο σκοπός των διατάξεων του παρόντος νόμου είναι η διασφάλιση της πολυφωνίας στην ενημέρωση και στην πληροφόρηση, η αντικειμενική και με ίσους όρους μετάδοση πληροφοριών και ειδήσεων, η ποιοτική στάθμη των προγραμμάτων, καθώς και η διαφάνεια και ο υγιής ανταγωνισμός στο χώρο των μέσων ενημέρωσης.

VI. Το άρθρο 11 παρ. 2 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (που έχει νομική ισχύ επί τη βάση της Συνθήκης της Λισαβόνας, άρ. 6 της ΣΕΕ), κατά το οποίο η ελευθερία των μέσων μαζικής ενημέρωσης και η πολυφωνία τους είναι σεβαστές.

VII. Το άρθρο 5 παρ. 1 του Π.Δ. 77/2003, κατά το οποίο η μετάδοση των γεγονότων πρέπει να είναι αληθής, ακριβής και όσο είναι δυνατό πλήρης. Τα γεγονότα πρέπει να παρουσιάζονται με προσοχή και αίσθημα ευθύνης, ώστε να μη δημιουργούν υπέρμετρη ελπίδα, σύγχυση ή πανικό στο κοινό.

VIII. Το άρθρο 3 του ανωτέρω προεδρικού διατάγματος, κατά το οποίο η ραδιοφωνία και η τηλεόραση πρέπει να αναγνωρίζουν και να σέβονται εμπράκτως τη διατύπωση διαφορετικών απόψεων και να υπερασπίζονται την ελευθερία μεταδόσεως τους. Οι διαφορετικές απόψεις πρέπει να παρουσιάζονται έγκαιρα και με ίσους όρους.

IX. Το άρθρο 14 παρ. 1 του Π.Δ. 77/2003, κατά το οποίο τα δελτία ειδήσεων πρέπει να συντάσσονται με ακρίβεια, αντικειμενικότητα και τη μεγαλύτερη δυνατή πολυμέρεια. Η υποχρέωση αυτή κατισχύει κάθε, έστω και έμμεσης, επιχειρηματικής και οικονομικής εν γένει επιδίωξης του ραδιοφωνικού ή του τηλεοπτικού σταθμού.

X. Την Οδηγία 1/21.10.2013 (πολιτική πολυφωνία) του ΕΣΡ, κατά την οποία τα δελτία ειδήσεων και οι ενημερωτικές εκπομπές πρέπει να διασφαλίζουν την πολιτική πολυφωνία και την παρουσίαση των απόψεων όλων των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στην ελληνική Βουλή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

XI. Την Οδηγία 1/21.2.2006 (πολιτική πολυφωνία) του ΕΣΡ, κατά την οποία οι ραδιοφωνικοί και τηλεοπτικοί σταθμοί της χώρας πρέπει να τηρούν στις εκπομπές πολιτικού διαλόγου, ενημερώσεως, ειδησεογραφίας και ιδίως στα κεντρικά δελτία ειδήσεων τις αρχές της αντικειμενικότητας, της αμεροληψίας και της ισότιμης προβολής των απόψεων των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στην ελληνική Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

XII. Τη Σύσταση 1/18.9.2002 του ΕΣΡ προς τους ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς της χώρας, στην οποία το ΕΣΡ υπενθυμίζει (σημ. 4) ότι η παρουσίαση ειδησεογραφικών εκπομπών οφείλει να χαρακτηρίζεται από την επιδίωξη πληρότητας, αντικειμενικότητας και ισότιμης παρουσίας των απόψεων.

Β. Σχετικά με την ελευθερία της έκφρασης και του Τύπου

I. Το άρθρο 14 παρ. 1 του Συντάγματος, κατά το οποίο καθένας μπορεί να εκφράζει και να διαδίδει προφορικά, γραπτά και δια του τύπου τους στοχασμούς του τηρώντας τους νόμους του Κράτους, ενώ η παρ. 2 εδ. α' αναφέρει ότι ο τύπος είναι ελεύθερος.

II. Το άρθρο 5^Α παρ. 1 του Συντάγματος, κατά το οποίο καθένας έχει δικαίωμα στην πληροφόρηση όπως ο νόμος ορίζει. Περιορισμοί στο δικαίωμα αυτό είναι δυνατόν να επιβληθούν με νόμο εφόσον είναι απολύτως αναγκαίοι και δικαιολογούνται για λόγους εθνικής ασφάλειας, καταπολέμησης του εγκλήματος ή προστασίας δικαιωμάτων και συμφερόντων τρίτων.

III. Το άρθρο 11 παρ. 1 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (που έχει νομική ισχύ επί τη βάση της Συνθήκης της Λισαβόνας, άρθρ. 6 της ΣΕΕ), κατά το οποίο κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία γνώμης και την ελευθερία λήψης ή μετάδοσης πληροφοριών ή ιδεών, χωρίς την ανάμειξη δημοσίων αρχών και αδιακρίτως συνόρων.

IV. Το άρθρο 10 παρ. 1 της Σύμβασης της Ρώμης περί ανθρωπίνων δικαιωμάτων (Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου-ΕΣΔΑ) που αποτελεί εσωτερικό δίκαιο διότι κυρώθηκε με το Ν.Δ. 53/1974, κατά το οποίο παν πρόσωπον έχει δικαίωμα εις την ελευθερίαν εκφράσεως. Το δικαίωμα τούτο περιλαμβάνει την ελευθερίαν γνώμης ως και την ελευθερίαν λήψεως ή μεταδόσεως πληροφοριών ή ιδεών, άνευ επεμβάσεως δημοσίων αρχών και ασχέτως συνόρων. Το παρόν άρθρον δεν κωλύει τα κράτη από του να υποβάλωσι τας επιχειρήσεις ραδιοφωνίας κινηματογράφου ή τηλεοράσεως εις κανονισμούς εκδόσεως αδειών λειτουργίας.

V. Το άρθρο 19 παρ. 2 του Ν. 2462/1997 (που κυρώνει το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα του 1966), κατά το οποίο κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης. Το δικαίωμα αυτό περιλαμβάνει την ελευθερία της αναζήτησης, της λήψης και της μετάδοσης πληροφοριών και απόψεων κάθε είδους, ανεξαρτήτως συνόρων, προφορικά, γραπτά, σε έντυπα, σε κάθε μορφή τέχνης ή με κάθε άλλο μέσο της επιλογής του.

VI. Το άρθρο 2 παρ. 2 του Π.Δ. 77/2003, κατά το οποίο ο δημοσιογράφος υπερασπίζεται την ελευθερία της έκφρασης και, στο πλαίσιο της δημοσιογραφικής δεοντολογίας, έχει το δικαίωμα να μεταδίδει ανεμπόδιστα πληροφορίες και σχόλια για να εξασφαλίσει την ενημέρωση της κοινής γνώμης.

Αιτιολογικό

Εκ των στοιχείων του φακέλου, ήτοι:

- Της υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΣΡ 3087/30.3.2015 καταγγελίας του κόμματος «Λαϊκός Σύνδεσμος-Χρυσή Αυγή»
- Της παρακολούθησής, από το αρχείο της υπηρεσίας, του κεντρικού δελτίου ειδήσεων που προβλήθηκε κατά την 28^η.3.2015
- Της υπ' αριθμ. πρωτ. ΕΣΡ 552/ΕΣ/6.4.2015 έκθεση καταγραφής των πραγματικών περιστατικών
- Του με αριθμ. πρωτ. 693/ΕΣ/14.5.2015 νομικού εισηγητικού σημειώματος,

- Τους ισχυρισμούς των εκπροσώπου της εταιρείας με την επωνυμία ***ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ***, ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού ***ΣΚΑΪ (πρώην SEVEN)***, όπως διατυπώθηκαν στην 22^η συνεδρίαση του ΕΣΡ της 1^{ης} 9.2015
- Των με αρ. πρωτ. ΕΣΡ 6777/22.9.2015, 6778/22.9.2015 υποβληθέντων, από τον τηλεοπτικό σταθμό, υπομνημάτων, προέκυψαν τα ακόλουθα:

Από την καταγραφή των πραγματικών περιστατικών και την παρακολούθηση του δελτίου ειδήσεων της 28.3.2015 που μεταδόθηκε από τον τηλεοπτικό σταθμό ΣΚΑΙ στις 20.56' με παρουσιάστρια την κα. Εύα Αντωνοπούλου, προέκυψε ότι αυτό παρουσίασε εσωτερικές και διεθνείς ειδήσεις. Στην εσωτερική επικαιρότητα κυριάρχησε η είδηση των διαπραγματεύσεων της κυβέρνησης με τους εταίρους στις Βρυξέλλες για τη λίστα μεταρρυθμίσεων και η επιμονή των εταίρων να λάβει επίπονα μέτρα η κυβέρνηση.

Όσον αφορά στις κυβερνητικές θέσεις (ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ): για το θέμα μεταδόθηκε απόσπασμα συνέντευξης του πρωθυπουργού κ. Τσίπρα στην εφημερίδα «Real News», απόσπασμα συνέντευξης του Υπουργού Οικονομικών κ. Βαρουφάκη στην εφημερίδα «το Βήμα», θέση του Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης κ. Λαφαζάνη, δήλωση του ευρωβουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ κ. Χρυσόγονου και άποψη του βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ κ. Σ. Λεουτσάκου.

Αντιπολίτευση(Ν.Δ.): Μεταδόθηκε δήλωση του προέδρου της Ν.Δ. κ. Σαμαρά «να μην κάνουν το λάθος να μας θεωρήσουν δεδομένους, δεν θα στηρίζουμε οτιδήποτε και κυρίως δεν θα στηρίζουμε νέες φορολογικές επιδρομές...».

Το Ποτάμι: Μεταδίδεται ανακοίνωση του κόμματος το Ποτάμι «αυτή τη φορά ήταν η σειρά του κ. Λαφαζάνη να μιλήσει για σύγκρουση με τους εταίρους μας στην Ε.Ε. και την ευρωζώνη...».

ΠΑΣΟΚ: Μεταδίδεται θέση του προέδρου του κ. Ε. Βενιζέλου «χάσαμε το πρωτογενές πλεόνασμα και το θετικό ρυθμό ανάπτυξης, έχουμε υστέρηση εσόδων και διαρροή καταθέσεων...».

ΚΚΕ: Προβάλλεται ανακοίνωση του ΚΚΕ «οι υποσχέσεις της κυβέρνησης ότι στη λίστα των μεταρρυθμίσεων δεν θα υπάρχουν “υφεσιακά μέτρα” δεν πρέπει να εφησυχάζουν το λαό ...».

Χρυσή Αυγή: Δεν μεταδόθηκαν δηλώσεις του κόμματος «Χρυσή Αυγή» για το συγκεκριμένο θέμα.

Δεδομένων των ανωτέρω στοιχείων, στο δελτίο ειδήσεων της **28^{ης} 3.2015** ο τηλεοπτικός σταθμός μετέδωσε είδηση των διαπραγματεύσεων της ελληνικής κυβέρνησης με τους εταίρους στις Βρυξέλλες. Για το συγκεκριμένο θέμα ο σταθμός μετέδωσε τις απόψεις της κυβέρνησης (πρωθυπουργού, Υπουργού Οικονομικών και άλλων πολιτικών προσώπων του ΣΥΡΙΖΑ), της Ν.Δ.(θέσεις προέδρου της), του κόμματος «Ποτάμι», του ΠΑΣΟΚ (θέση προέδρου του), ανακοίνωση του ΚΚΕ. Δεν προβλήθηκαν απόψεις του κόμματος «Χρυσή Αυγή».

Οι ανακοινώσεις Τύπου της Χρυσής Αυγής της 28.3.2015 περιλαμβάνουν ένα άρθρο του γενικού γραμματέα της και ένα δελτίο Τύπου που αναφέρεται στην πράξη νομοθετικού περιεχομένου και την αιματηρή φορολόγηση από τον ΣΥΡΙΖΑ «*Ο Τσίπρας συνεχίζει το καταστροφικό έργο Σαμαρά-Βενιζέλου με πράξεις νομοθετικού*

περιεχομένου, νέους αιματηρούς φόρους ακόμα και για ανείσπρακτα ενοίκια και πλήρη υποταγή στη γερμανική οικονομική ολιγαρχία».

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η «Χρυσή Αυγή» αποτελεί νόμιμο κόμμα του ελληνικού κοινοβουλίου που συμμετείχε στις εκλογές και, με βάση την εκλογική διαδικασία, εξέλεξε βουλευτές με την ψήφο του ελληνικού λαού, τότε οι απόψεις του οφείλουν κατ' αρχήν να προβάλλονται στους σταθμούς για να τηρείται η αρχή της αντικειμενικής ενημέρωσης, της πληρότητας στην παρουσίαση των πληροφοριών και της αμεροληψίας. Στα πλαίσια της ελευθερίας του Τύπου και της δημοσιογραφικής ελευθερίας, οι δημοσιογράφοι έχουν μεν την ευχέρεια να αξιολογούν και να επιλέγουν από την καθημερινή δραστηριότητα των πολιτικών κομμάτων ποια γεγονότα είναι άξια μεταδόσεως, όμως δεν μπορούν να παραλείπουν ή να αποσιωπούν γεγονότα κατ' επανάληψη.

Στη συγκεκριμένη περίπτωση, μπορεί να θεωρηθεί ότι το θέμα των διαπραγματεύσεων της κυβέρνησης με τους εταίρους για τη λίστα μεταρρυθμίσεων ήταν σημαντικό γεγονός της πολιτικής επικαιρότητας για το οποίο μεταδόθηκαν απόψεις των πολιτικών κομμάτων. Παρά το γεγονός ότι ο δημοσιογράφος έχει την ευχέρεια αξιολόγησης της είδησης και τη δυνατότητα να κρίνει κατά πόσο ήταν άξιες μετάδοσης ή όχι οι ανακοινώσεις του συγκεκριμένου κόμματος, δεν πρέπει όμως να παραλείπει συστηματικά την προβολή δηλώσεων ενός κόμματος σε σημείο ώστε αυτό να προβάλλεται δυσανάλογα και να μην τυγχάνει ίσης μεταχείρισης έναντι των άλλων κομμάτων, πολύ δε περισσότερο αν αυτό δεν γίνεται μεμονωμένα αλλά για μεγάλο χρονικό διάστημα.

Για την εν λόγω εκτροπή ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση της συστάσεως.

***Για τους λόγους αυτούς
Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης***

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία ***ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΝΤΟΤ ΚΟΜ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ***, ιδιοκτήτριας του τηλεοπτικού σταθμού ***ΣΚΑΪ (πρώην SEVEN)***, τη διοικητική κύρωση της συστάσεως όπως στη συνολική διάρθρωση του προγράμματός του και ιδίως των ειδησεογραφικών του εκπομπών και των εκπομπών πολιτικού διαλόγου, διασφαλίζει την πολιτική πολυφωνία και την παρουσίαση των απόψεων των πολιτικών κομμάτων που εκπροσωπούνται στη Βουλή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για κάθε ζήτημα που καθίσταται αντικείμενο πολιτικής αντιδικίας, με απειλή επιβολής αυστηροτέρων κυρώσεων.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε την 1^η Οκτωβρίου 2015, καθαρογράφτηκε και δημοσιεύθηκε κατά την 27^η Οκτωβρίου 2015.

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΛΙΝΑ ΑΛΕΞΙΟΥ